

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzandó.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Nézetek a hunyadmegyei állattenyésztésről. *Cultivator*. — Bordeaux kiállítás. — Kertészeti szakosztályunk működése. VII. Szentgyörgyi Lajos. — Méhészt. estélyeink. Szentgyörgyi Lajos. — Egyveleg: Trieszti kiállítás 1882-ben. Borászati körendeletek. Mit tegyünk, hogy tyukjaink télen is tojjanak? Fagyott bor. A nemes fűz. Értesítés. Székely erdő-örök kiépzése. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetés

Nézetek a hunyadmegyei állattenyésztésről.*)

A nagyméltóságú magyar kir. kereskedelmi ministerium 15,915/1879. sz. leirata folytán a szarvasmarha-tenyésztés emelése és nemesítése céljából, egyelőre két allgauti bikát bocsájt Hunyadmegye hegyes vidékén lakó községek rendelkezésére, melyeket a községek árverezés útján, előnyös feltételek mellett magoknak megszerezhetnek. Később ezen rendelet alapján még 8 allgauti bika küldetett s el is árvereztettek.

Tisztelt gazdaközönség!

Ne hagyjuk magunkat minden új eszme által elragadtatni, ne rohanjunk a divat után! Sok élő példa van, mely igazolja azon jó régi közmondást: „saját kárán tanul a magyar“.

A tulzottság is ép oly veszélyes, mint a tétlenség.

Mostan a gőz, villany korszakában, sokat akarunk s azt gyorsan keresztül vinni. Legyünk óvatosak, nem minden jó, mivel új, vagy mert külföldi! Emlékezzünk csak vissza, midőn hazánkba akartuk becsempészni az Angol, Chivai stb. disznófajokat. Azon időben a bakonyi, Lovassy fajok szerényen huzódtak vissza, míg a meg-

*) Hunyadmegye egyik nagy birtokosának e cikkére midőn t. olvasóink figyelmét felhívjuk, természetesen az ellenkező nézetektől sem zárjuk el lapunk hasábjait.

Szork.

győződés kellő helyökre vissza nem állítá; ugyanez történt az angol juh fajokkal, ugyan ez a riesling szőlőfajjal.

Mindenkinek kellett, mindenki ezek beszerzése által vélt eleget tenni a kor követelményeinek, ezek által virágzóvá tenni gazdaságát. A vérmes remények halomra dőltek, a czél-szerűtlenség bebizonyult, kezdejük újra, próbálhatunk egyebekkel vagy — tanulva a multon — legyünk óvatosak.

Mint gazdasággal foglalkozó s mint e megye birtokosa, kötelességemnek tartom, főképp azon gazdák érdekében, kik sem hírlapok, sem rendeletek olvasása által nincsenek értesülve az érdekekben tett intézkedésekről: a hunyadmegyei állattenyésztés emelésére tett intézkedések iránt szerény nézetemet előadni.

Nézeteim nem theoríán alapulnak, sem pedig tudományos értekezleteken megállapított elvek eredménye, hanem egyszerűen a tapasztalt tények összevonása.

Eltelt 10 éve, hogy ezen megyében lakom és volt alkalmam észlelhetni az akkori s a jelen marhaállomány minőségét, és mennyiségét.

Mint kezdő gazda birtokomat rendeztem, az igavonó marhákat akartam beszerezni. A környékbeli vásárokon meg voltam ütődve az állítólagos marhavásár helyén, valamikicsiny, mondhatni kecske nagyságu tarka állatokat találni, azt mondták: azok szarvasmarhák; igen ritkán lehetett egy-egy közép rendű magyar fajú ökröt találni, de az mint egy torony vált ki a többi között.

Egy néhány vásárra még elmentem szerencsét próbálni, végtére is kényszerítve voltam Szászvároson s a felső Marosmenti helyeken venni meg a szükséges igás fogatokat.

Mily különbség most, ha egy gazda kimegy, mondhatni bármely vásárra; találhat tetszése szerinti állatokat.

Ha általánosságban nem is hasonlítható egy radnóthi, vagy éppen egy szászrégeni vásárhoz, de az egésznek színeze,

mesziről tekintve, fehéres, részletenként vizsgálva, találunk jó tömött szürke ökröt, egyenes szarvval, mely havasi tehén és fehér bikától ered. Igen jó alapul szolgál havasi tenyésztésre, csak jobban választott s kellő számú magyar faj bikák beszerzése szükséges.

Továbbá találunk nagyobb testű, iv alakú szarvu marhákat, melyek az úgynevezett mezőségi állatokhoz hasonlítanak s eladják 300—400 frton párját. Szóval, kinek örömet okoz az előmenetel szemlélése s összehasonlítja a mostani vásárok jellegét a régebbiekkel, meg kell hogy lepje azon különbség, mely mondhatni magától fejlődött. Magától fejlődött, mert sem a kormány által, sem megyeileg, sem pedig valami philantropikus társulat által ezen tenyésztő közönség nem nyert segílyt, nem talált támogatást, nem volt ösztönözve ezen előnyös változás előidézésére.

Ugyan az idegen fajok pártolói azt állítják, hogy ezen marhák Tövis, Enyed, tordai vásárokról hozattak. Ám legyen, habár meggyőződése, hogy egy része a megyében neveltetett. De az látszik s el nem vitatható, hogy a földmivelő közönség átlátta a nemesebb, a magyar faj ökr előnyeit, a mi magában is az előmenetel jellege.

De hát honnét eredt azon kicsiny, tarka, elmecevévészett faj, mely most már enyészőben van?

Több évekket ezelőtt divatban volt a tejgazdaság felkarolása, mindenki igyekezett. sweiezi, némethoni, sőt még angol fajú tejelő marhákat beszerezni.

Rövidebb, vagy hosszabb ideig bajlódtak az illető gazdák azon fajokkal s ki a hogy korábban vagy később látta át a tejgazdaság s azon fajok sikertelenségét, a szerént menekedett meg a téves irányító!

Természetesen a sok elsatnyult ivadékokat csekély áron is eladták s kisebb birtokosok, főképp pedig a földmivelő osztály vette meg, egyrészt csekély áruk miatt, másrészt, mert utóbbiak előszeretettel viseltetnek a kirivó, tarka színek iránt.

Ezen már is nem tenyésztésre méltó anyag, még más korcs fajokkal vegyítve, mind inkább csökkent, mind több hibákkal gyarapodott, mondhatni a legutolsó fokig süllyedt.

Az idegen fajok pártolója indokolhatja, hogy ily elsatnyulás ép úgy történék a magyar faj marhákkal! Ezt tagadom. Mert a magyarfajú szarvasmarha inkább kiállja a sanyaru körülményeket, a hiányos táplálékot, a gazda téllenségét. Fájdalom, tényleg be van bizonyítva ezen állításom. Mai napig is még sok helyt csak annyira gondozzák a szarvasmarhát, ha a munkát bevégezte, vagy tejét elvették, — a mennyiben kicsapják a szabadba, és nem gondolnak tápszerről, sem egy óvhelyről, hol az idő viszontagságaitól mentve leane s még is tíz év óta ugyan azon a fokon tartja fenn magát, mint ezelőtt. Ha egy évben túlságosan szenved, más évben kiheveri magát.

De jaj, ha oda vegyül egy színes állat, rövid idő alatt tönkre megy az egész környék állománya.

Csodálkozva tekintik a gazdák, miként változhatott meg a

föld minőségé, miért lett kötöttebb, ezelőtt csak négyes fogattal szántotta a hegy oldalát, mást már hatot kell befognia. Zugolódik a kormány ellen, az adóemelés miatt alig képzelhető okokat keres a rejtély megfejtésére, de csak arra nem jön rá, hogy bizony ő maga az oka, miért nem tartotta meg tisztán régi állatfaját.

Továbbá az idegen fajok pártolója, csak hogy meggyőzzen nézetei helyességéről, beviszen marha istállójába, megmutatja fényes szőrű teheneit. Magam is álmélkodva nézem a rendet tisztaságot; szemeim majd egy tekete tarka, majd egy sárgás szürke teheneen pihennek; vezetöm, elősorolja, ez a Mariska ad ennyi veder tejet, a Juczi pedig amannyit, emezt eladhatta volna már számtalanszor, majd hogy ki nem huzzák az istállóból, de legjobb tejelő lévén, semmi áron sem adja.

Azon reményben, hogy egészen megtérit nézeteimben, hirtelen karon ragad s beviszen irodájában, a számoló könyveket előveszi s onnét kimutatja, mint $2 \times 2 = 4$, hogy helyesen számít s szép jövedelmet kap.

Ugy van — igaz, de — még sem pártolhatom; mert egyes egyének eredményét irányadóul nem fogadhatom el a nagy gazda-közönséggel szemben.

Szeretném látni ezen szép istállót, ha azon gazdák kezeire jutna, kik a hasznot megkövetelik a marháktól, de a többi önmagokra bízzák, hogyan fog azon faj a 3-ik generatióban kinézni?

Hogyan is gondolható, hogy azon állatok, melyek a takarmányt kellő bőségben, egy jó fedett helyet zord időben és a takarítást minél sűrűbben igénylik, hogy mind ezek nélkülözésével, előbbi előnyeikkel megmaradhassanak? Olyanok lesznek e szarvasmarhák, mint melyeket ezelőtt 10 évvel a vásárokon kecskéknak tartottam.

Ellenben tessék megnézni azon szürke, egyenes szarvu hegyi ökreinket, melyek egy évben legfeljebb két hónapon át pihennek fedél alatt, melyek tápláléka tavasz kezdetén a hóból kiálló kukoricza koré maradéka, vagy az elszáradt fű, melyek heteken át folytonos nyirkosságban vannak melyek huzamos ideig legelnek hófergetegeken és mégis a hogy az idő javul, a fű nőni kezd, előveszik magukat, s mind a sarjadék, mind a munkaképesség megmarad oly fokon, mint azelőtt.

Még azt is felhozhatja az idegen fajok pártolója, hogy Hunyad megye igen hegyes havasos hely s itten nem tenyészhetik oly előnyösen a magyar faj ökr, mint a külföldi hegyi faj.

E megye fekvését általában véve egy hegy csoportzatnak mondhatni, melyben a Maros, Sztrigy s Hátszeg völgyeit kivéve nevezetesebb térségekkel nem bír. De még sem látom indokolva az idegen fajú állatok behozatalát.

Ez pedig nem egyéni nézet, nem egy felvetett kérdés, mely tudományos kutatások alapján megoldást vár, nem egy indítvány mit elfogadhatni azon feltétellel, jó hát megpróbáljuk s ha rossz lesz, mellőzni fogjuk. Ezen állítás té-

nyeken alapszik, csak szemekkel tekintünk körül. Van tény, kézzel fogható példa, van kipróbált eredmény.

Példaképp felhozom a Hátszeg vidékén tenyésztett bivalókat, melyek igen keresettek. Pedig tudjuk, hogy a bival meleg égéljt, lapályt, térséget, sőt mocsáros legelőket kedvel. Ezen feltételeket nem találja Hátszeg vidékén, a mennyiben az év nagyobb részét a havasokon tölti s mégis oly jól fejlődnek, hogy semmi hátrányban nincsenek a lapályban felnőttekkel.

Továbbá tekintünk a székelvöldre. A székelység igen szép magyar faj ökröket nevel; az is tény, hogy birtokuk nem csak hegyes területen fekszik, de nagyobbára havasokon. S mégis képesek igen szép fehér marha nevelésére. Van ugyan náluk egy válfaj, az ugynevezett „buta“ ökrök, ez csak abban különbözik, hogy szarvai rövidebbek, ellenben test alkatások, nagyságok, erejük, csontosságok megmérkőzik bármely lapályban neveltél.

Ezek azon ökrök, melyek télen-nyáron vonják azon óriás nagyságu tutaj tönköket, pedig semmifele ut nincs, a vadon a maga természetében s azon nyom, melyet a tönkek vontatása okoz. Széles hátuk gyakran hóval fedve, nem gátolja munkájában, nem zsugorodik össze és a hogy szerét teheti, megelégszik az erdőben található tápszerrel. A vásárokon hová „buta“ ökröt visznek, azok kelnek el jó árban leelőször, mind a földműves, mind a hizlaló ösmernék jó tulajdonait.

Ezekből következtetem és állítom, hogy minékünk a magyar faj ökrénél jobb nem kell! Meg van abban minden jó tulajdost, mit szarvasmarhától követelhetünk, csak ki kell azt fejleszteni s okszerűleg elősegíteni.

Mint igavonó állatot, nem is hasonlítom össze más idegen fajokkal, annyival szívósabb s kitartóbbnak tartom s ezt pedig elérjük a nélkül, hogy különös gondot fordítanánk rá, mit szűtén bizonyít jó hírneve, kelendősege.

Befogási modorunk sem alkalmazható oly jól más idegen fajoknál, mert azok hátgerince, egyenes vonalt kepez a szarvaktól a fark tövéig és marjok niucsen, hová a járomfa befeküdjön. Kurta nyakuk szükségessé teszi a homlokjármot.

Azt átlátom, hogy a homlok-járommal legtöbb erőt tudnak kifejtteni, pártolom is annak használatát azon fajoknál ellenben a mi fajármainkkal egyenesen, csendesesen nem tud dolgozni, vagy fejüket tartják le vagy hátokat görbitik meg s azt az izom erőt, mire képesek volnának, kifejtteni nem tudják.

A munka után, a szarvasmarhát alkalmazhatjuk hús vagy tej előállítására. Mind két irányban czélt érünk saját hazai fajunkkal, noha kezdetben nem is azon eredménnyel, mint a már ezen termelési ágakra fejlesztett fajokkal, de a mi szarvasmarhánk nem is fogja azon hosszast időt s szorgalmat igényelni kifejlesztésére, mint amazok. Hogyan cselekedtek azon nemzetek, kiknek állatfajait annyira magasztalják?

Azok dolgoztak egy bizonyos irányban szadokon át s elérték, hogy egyes tulajdonokban

szarvasmarhák a mieink felett állanak, de összesítve nem.

Az az emberi gyengességhez tartozik, hogy inkább elfogadja a sült galambot, mintsem hogy azt előbb kézrekerítse s maga elkészítse. A külföldi fajok pártolója inkább vesz egy tejgazdaságra nevelt állatot, mintsem a hazai fajból igyekezne ezen irányban előrehaladni. Pedig azon vásárlás által csak kétes eredményt vivott ki magának. Mert ha eltér azon rendszertől, vagy annak tökéletesen nem felel meg, melyet ezen állatok igényelnek, nagyobb kárt szenved, mintha magyarfajú állatokat tartana s mondhatni helyre nem hozható bajokhoz jut, melyek csak a vágóhídon orvosolhatók.

Számtanilag is merem kimutatni, hogy a magyarfajú tehén sulya arányához képest, ugyanannyi tejet állít elő, mint az idegen fajuk, sőt a tej minősége nagyobb tápértékénél fogva jobb amazokénál.

Végre vegyük figyelembe azt is, miszerint a mi honi fajunk kevésbé van betegségeknek kitéve, ha meg is betegszik azokból könnyebben kigyógyul, sőt még a járványok által is kevesebbet szenved. Bizonyíték erre a keleti marhavész, mely hazánkban is oly iszonyu pusztításokat visz végbe, mind a mellett oly környékeken, hol különböző fajokat tenyésztettek ezen ragályos betegségben legkevesebbet a magyar faj ökrök szenvedett.

Reméllem ezen indokok, gondolkozásra bírják azokat, kik feltétlenül elfogadták az idegen fajú szarvasmarhák meghonosítását s ha egyénleg azon helyzetben vannak s előszeretettel viseltetnek az idegen szarvasmarha faj iránt, tekintettel lesznek a helyi viszonyok követelményeire s nem fogják engedni, hogy az eddigi előmenetelt, melyet a megye gazdaközönsége magának az utóbbi 10 év alatt kivitt, megsemmisüljen, mert vajmi könnyű egy dolgot elrontani, de bajos jóvá tenni!

Cultivator.

Bordeauxi kiállítás.

A bordeauxi „Société Philomathique“ 1882-ben a földművelés-, ipar- és művészet tárgyaiból XII. kiállítását rendezte; a részletes programmból megemlítjük a következőket:

1. A kiállítás 1882. június 1-től 1882. november 1-ig leendő nyitva.

3. A bor, szesz, likörök, szeszes italok és pezsgőféléket illetőleg a kiállítás nemzetközi jellegű leendő.

4. A kiállításra szánt czikkek portomentesen már 1882. május hó 1-ig a kiállítás színhelyére küldendők el.

5. A kiállításra szánt tárgyak világosan következő czimel látandók el:

„Exposition de Bordeaux 3-me Section, Monsieur le Président de la Société Philomathique“.

7. Bejelentési izek az országos magyar gazdasági egyesületnél, a budapesti kereskedelmi kamaránál és a francia konzulátusoknál Budapesten, Fiumeban és Temesvárott kapthatók.

8. Ezen kitöltött bejelentési iver a „Société Phylomatique“ elnökének 1882. február 1-ig beküldendők.

9. A kiállítók által igényelt térdij következőleg állapított meg és pedig:

- a) Legkevesebb 6 palaczkért: 10 franc.
minden palaczkért 6-on felül: 1 franc.

Ezen díj mellett a tárgyak etrendezésének terhe a társaságot illeti.

- b) Egy négyszögméternyi területért 25 franc.

A díj legkevesebb fél négyszögméterért fizetendő.

Ezen második díjszabás mellett a tárgyak elrendezése a kiállító terhe.

10. Külföldi kiállítók Bordeauxban képviselőt kell hogy kijelöljenek.

11. A kiállított palaczkok vignettekkel látandók el, melyek a fajt, a termési évet és a kiállító nevét és címét tartalmazák; ugyint az is, valjon a kiállítónál a bor hordókban vagy palaczkokban van-e készletben.

12. A bor ára és a vétel feltételei a vignetteken, vagy külön jegyzékeken megemlíthetők.

13. A kiállításra szánt palaczkokon felül egyúttal a jury számára izleltetési czélokra is küldendő a következő mennyiség:

bor minden fajból és évszámból 3 palaczk,
szeszes italokból 3 palaczk.

14. A kiállítási helyiségben egy izelő-terem lesz berendezve, hol a fizetések, megrendelések és borminták eladása eszközöltetni fog.

15. Az izelés a kiállítók kívánsága szerint vagy ingyen, vagy bizonyos ár mellett történik. Palaczk-borokat minta gyanánt eladhatnak.

17. Az izelésre szánt bormintáknak a kiállítottakkal azonosoknak kell lenniök.

18. A kiállításra szánt tárgyak vám- és fogyasztási adómentesen fognak kezelteni.

19. A vasuti és hajózási társulatoktól tetemes szállítási engedmények vannak biztosítva.

A külföldi vasutaknál viteldíj-leengedés miatt a kellő lépések már megtétettek.

Jury és jutalmak. 22. A bíráló bizottság a tudomány, művészet, ipar- és kereskedelem terén legkiválóbb francia és külföldi egyéniségekből fog alakíttatni.

23. A társaság által kitűzött jutalmak:

Diszoklevelekből, arany-, ezüst-, bronzérmekből, azon kívül elismerő oklevelekből fognak állani.

Erdeklődőknek kívántra bővebb felvilágosítással szolgál az erdélyi gazd. egyesület titkári hivatala.

Kertészeti-gyümölcsészeti szakosztályunk működése.

VII.

Oct. 12-éig gyűjtetett össze és rendeztetett, a már többször említett bizottság által, az az imposaus gyümölcs-collectio,

melyért erdélyi gazd. Egyesületünk a budapesti tárláton legelső kitüntetésben részesített; mely munka miatt szakosztályunk más irányban jóval kevesebbet is tett, mint normalis körülmények közt tehetett volna. Hogy mit és milyen módon mennyit állított ki egyesületünk és mások is, azt híven tünteti elő az a kis füzetke, melyet e czélból adott ki az orsz. gazdasági egyesület intéző bizottsága s melyet, mint érdekes pomologicus művet melegen ajánlunk gyümölcsészeink figyelmébe. Igen, mert ebben a gyümölcsészettel foglalkozni szeretők annyi kincset, annyi tapasztalaton alapult följegyzést találnak, a mennyit nem 20 krral, de egy könnyen semmi áron sem találhatni meg, kivált magyar munkákban. (Néhány példány titkári hivatalunkban is kapható, nagyobb szükségletet pedig az orsz. gazd. egyesület titkári hivatala teljesíthet.)

Okt. 14-én adatott el — árverezésen — a nagy-utcai jeles szőlőtelep évi termése a többet ígérő Benigni urnak; — a mit tulajdonképpen azért említünk föl, — hogy figyelmébe hozzassuk szőlőszeinknek, e még eddig páratlan berüházás, illetőleg nagyszámu legkitünőbb fajokból összeállított közös kincsünket, hol örömtelt kebellet szemlélhetik kedveltjeiket mindazok, kik annak idején nem sajnálnak egy kis fáradságot e gyönyörű collectió megtekintésétől. Sok finom új faj helyezettett ide közelebről is, melyek már a legközelebbi időben szőlőszetünk gyöngyeiképp fognak tündökölni s szolgálatára állani mindazoknak, kik a szépet jóval párosítva óhajtják birni.

A 24-ki ülésben izleltettek, a tárlattól visszatartottak közül, Beszterczéről 32-ös számmal jelölt szászpap almának constatatott és 33-as ismeretlen vadizü, Törpényitől 15-ös Herbtsapfel és Gr. Hallertől a 106-os gyönyörű szép nagy sárga, de rosz alma.

A köztelekről finom Fondante des bois = erdei vajonc Diel, Uj Poiteau, Brabanti hgnő, Colmar d'Artemberg s még néhány kevésbé jeles körte.

A 29-iki ülésben olvasta Veress Ferencz tagtárs az Erdélyi Gazda mult évi 46 — 47 számaiban megjelent s így olvasóink által is ismert jelentését a Budapesten tartott gyüm. kert. kiállítás alkalmából. Mely jelentéshez még egyesületi titkár és Ritter tagtársak is hozzá adván észleleteiket, tapasztalataikat, egy igen élvezetes estélyben részesíték szakosztályunkat.

Izleltettek Gáspár Jánostól egy nagy lapos párizs forma s egy másik szép névtelen s egy gyenge Sikulai s egy 22-ös számu szép, de rosz alma; Pagettól 54-es igen szép nagy magos sárga névtelen alma és Luiken — szászpap alakú — szép és jó alma. Gr. Hallertől 111-es Cambusnetham, a mi nem más, mint a mi Magyar tángyérünk = szebeni; Beszterczéről Muckapfel, rosz. A kolos-monostori tanintézetből Burkhardt's Ritte és Smiedberger Ritte finom almák.

A körték közül Enyedről 68-as igen finom Colmár, 22-ös Kopertser = Liegel vaj; Veress Ferencztől és Nagy Dánieltől valódi jó Tottleben, továbbá: Napoleon vaj, D'Argenson, Kronprinz F. = Hardenpont téli vaj, Beurré Magnifique = Diel vaj kitünőségek.

A novemberi három első ülés ideje csaknem merőben iz-

leléssel telt el, hogy a tárlatról visszafartott ismeretleneket tanulmányozhassuk; de a gyümölcsökből nagyon kevés érdemelvén meg, hogy helyet vesztogessünk velök, megengednek az illető beküldők, hogy mellözük. Azonban a Veress Ferencz Belle du Havre, egy beszercei szép pontozott Bamberger, elnökök Oberdick czuk. Ritte = Drap d'orja, Kiss Sándor igazgató finom Tottlebene, Szabó Barnától egy valódi jó Baumann Ritte és erdélyi narancs alma.

Gr. Bethlen Gézáttól — Szakálból — 2, 4, 8, 10, 13-os számokkal, melyek közül a 2-ös és 10-es d'Argenson, a 4-es Beurre gris d'hiver, a 8-as és 13-as Schönlin vaj, mely nem érdemel helyet.

Néhai Máté Károlyttól 1, 6, 9, 17-es, az 1-es Josephine des Malines, a 6-os 9-es Virgouleuse = Egri körte, a 17-es finom d'Argenson — s egy pár igen finom téli esperes = brüsseli pergamen.

A 19-én tartott ülésben izlettett egy láda segesvári alma-küldemény, mely már nagy részben szép és jó példányokból állott, de a 33-as kék alma, a 66-os borsos alma, 4-es Drap d'or = Goldzeugapfel, egy Schmeketer = erdélyi fűszeralma kivételével mind ismeretlenek maradtak továbbra is.

Iklódról Gocs Józsefnétől is igen szép nagy és elég jó tök-párizs.

Szarvadi Károly házsongárdi gyümölcsöséből egy igen szép és jó Norvégiai viasz Ritte, kitünő alma. Dr. Réthy Mórtól egy valódi Daru alma, egy a sóvárihoz sokban hasonlító, de jóval kékebb alapszinnel s csikkal ellátott konyhai gyümölcs s egy finom erdélyi narancs alma, Nagy Dánieltől Uj Yorki Ritte, nagyon szép és jó alma, Szentgyörgyi Józseftől, Nagy Dánieltől és elnöktől a korték királya a d'Argenson. Elnöktől, Nagy Dánieltől és Szentgyörgyi Lajostól finom Dielek, Jancsó Lajostól, Nagy Dániel és Szentgyörgyi Lajostól finom Kopereserek. Elnöktől Uj Zefrin, Iris Gregoire, Brommipark és téli esperes.

Végül jegyző felhívja a szakosztály figyelmét egy munkás emberre, ki a kolozsvári finomabb gyümölcsöknek s kivált a kortéknak méltó hirnevet szerzett a budapesti előkelő körökben, szállítván azt éjjel-nappal, lehető nagy mennyiségben, s fizettétvén s fizetvén értök a legtisztességesebb árt. A jelentésből folyó érdekes eszmecserének a lett a következtése. hogy az illető általános tetszés nyilvánítások közt a szakosztály tiszteletbeli vendégéül fölkértni elhatározott, hogy így, úgy szólva annaj még kifogástalanabb módozatok állapíttathassanak meg, gyümölcseink elszállítása tekintetében. Ez új tag meghívásával indítványozó jegyző bizott meg s már a következő ülésben helyet is foglalt köztünk s mohó vágygyal tanulmányozza a koronként összehozott szebbnél-szebb gyümölcsöket. Kedves vendégársunk Sárdi Lőrincz, méltó, hogy nevét megismerjék igen tisztelt ügytársaink s olvasóink.

Szentgyörgyi Lajos,
szakoszt. jegyző.

Méhész estélyeink.

Hogy mire képes az erős akarat, bizonyosága az az újabb

mozgalom, mely egyesületünk kebelében csak a napokban indult meg s már is oly életrevalónak mutatja magát.

Ma egy hétre volt kitűzve az első ülés, a mely számos ügybuzgó társ jelenlétében meg is tartott s ma már valódi érdeklődéssel sereglett össze méhészeink még nagyobb, még erősebb tömege.

A ma egy heti ülés vezetésére a veterán ösz Szentgyörgyi kéretett föl; az alkalmoszerű megnyitást s ennek kapcsán a mézelő méh érző szerveiről való értekezést pedig névrokona Lajos tartotta.

A mai ülés elnökéül Benkő Mihály lángbuzgalmu ügytársunk választott s kérte aztán napirendre titkártól a mára kitűzött s napi lapjainkban is előre jelzett tárgyakat. A tárgyak előzményéül fölolvasta Albu titkár a mult ülésről vezetett és teljesen tájékoztató ügyes jegyzőkönyvet*) s aztán a főtitkár terjesztette elő azt a munkálatot, melyet egy 3-as bizottság dolgozott ki azon czéllból, hogy a tél folytán olyan sorban történjenek a méhészet elméleti és lehető gyakorlatias előadásai.

Számot vetve a kör — különösen idejével, úgy osztotta be tizenkét pontban az egész dolgot, hogy az dióhéjba szorítva a lehetőségig teljesen hevégeztethessék.

Tájékoztásul álljon itt a megállapított sorrend:

I. A méhek élet- s honcztana s evvel kapcsolatosan a méhészt élet e, t. i. kedélyes leírása annak, hogy milyen lehet egy valódi méhészt élet e?

II. A méhlokok megválasztása, méhészteti eszközök beszerzése és ismertetése s a méh-szin fekvése.

III. A paraszttrendszerrel a keretesre való átmenet.

IV. A kitelelés, aztán a kibocsátás, kitétel s az övveljáró teendők.

V. Kitételről a rajzásig s egyáltalában mindig éber figyelem s netalán átlakolás mulakba.

VI. Rajzás, ezt megelőzőleg, minden szükségességekkel való elkészülés. Tartalék anyák készítése.

VII. Bő mézeléskor történő teendők.

VIII. Keresztelésre szánt kasoknak idején való beszerzése, mely által egyik igen nagy baján lesz segítve elsatnyulásnak indult telepünknak.

IX. Mézür kezelés, fiatal anyásítás, lépkészletről való gondoskodás.

X. Költő ür átvizsgálása, télire való berendezése, megnépesítés, egyesítés, öszti átlakolás s ugyan akkor fiatal anyával való fölfrísítés.

XI. Keretes rendszernél a betelelés ismertetése.

XII. Rablás és más méhészteti bajok — könyvvitel, — mely uton a megfigyeléseknek pontos jegyzetei is megörökíttetnek.

Ime, ez méhészt körünk programja s ebből látható, hogy munkára szántuk el magunkat s nincs kétség benne, hogy

*) Mely elapból kimaradt ugyan, de különösen az „Ellenőzők“ január 14-iki száma gazdasági rovatába terjedelmesen olvasható.

keresztül viszzük, avval a lelkesültséggel, mely nyilvánul mindannyiunkban, — ha Isten segít.

Szép vala a mai estélyünk is. Vonzóbbá tételét még az a körülmény is emelte, hogy néhány tag által, a mai tárgysorozat értelmében finom méz és méhbor = méhsőr hozott s azokat élvezetesen izlelgettük.

Legfinomabbnak találták egyleti pénztárnokunk (Csiki testvérek egyike) Szentgyörgyhegyi keretes rajmézét s aztán a Hutter bácsi nagy-utcai és August méhészteknitvények finom lépes mézeit. Benkő ad hoc elnök 20 éves kitűnő méhborát = méhsér (még néhai Fekete Pál, mostani város gazdánk édes atyja készítménye) és szintén az August bácsi 5 éves arany tisztaságu jeles méhsörét.

Estélyi látogatóink tömeges megjelenése csak fokozni fogja az ügy iránti lelkesültségünket s hogy ez mind nagyobb mérvben történhessék, ismételten kérjük a részvételt! Tisztelettel figyelmeztetve és kérve egyszermind arra is, hogy egyletünk tagjainak már is szép sorát szives beállításuk által növelni ne késsenek, igérve részünkről — cserébe — mindent, a mi ügyünk felvirulása tekintetében szükséges és csekély erőnk-től telik.

Kolozsvárt, 1882. jan. 14.

Szentgyörgyi Lajos,
egyleti főtitkár.

EGYVELEG.

— Triesti kiállítás 1882-ben. Az osztrák-magyar fatenyésztők, fakereskedők és faiparosok bécsi egylete a kiállítási bizottság felhívása értelmében a fatenyésztés és faiparból nyert terményekből egy általános kiállítást eszközöl, mely az egész osztrák-magyar állam területére kiterjed. Tudakozódások és bejelentések az egylet irodájában, Bécs I. Eschenbachgasse 11. intézendők.

— Borászati kormánybiztos Miklós Gyula közelebről két körlevelet becsatolt ki; az elsőben felkéri mindazokat, kik az országos központi pinczébe bormustrákat küldettek, hogy a netán történt eladást is jelentsék be, hogy a központ nemcsak a minőségről, de a borok mennyiségéről is mindig tájékozva legyen, minek eszközzésére egy levelezési lap is elegendő. A második körlevélben alaposan indokolván azt, hogy a pinczébe kezelés végett küldött hordós borok apadásának pótlására szánt 2 százaléknyi töltelékbor nem lévén elegendő, a termelők felhívotnak, hogy ezentul két annyi azaz 4%-ot, vagyis minden 300 literes hordó után 12 litert vegyennek számításba és küldjenek be. —

— Hordó tapaszt. Szivárgó hordók bekenésére sokszor és sokféle szert ajánlottak már, egyszerűsége és célszerűsége miatt egyike a legjobbaknak azonban a következő: 1. rész finomra tört borkő, (mely minden régebbi hordóból könnyen szedhető) és 2. rész oltott mész kevés vízzel sűrű péppé kevertetik össze és ezen tapasztszal vonatnak be az előbb szárazra törült szivárgó részek. E tapasztból mindenkor csak annyit készítsünk el, a mennyit egyszerre felhasználhatunk;

mert különben igen megkeményedik és ekkor már nem használható.

(B. L.)

— Mit tegyünk, hogy tyukjaink télen is tojjanak? E kérdésre egy amerikai gazda a következő feleletet adja: Nem akarja mondani, hogy azon gazdasszony, ki tyukjait télen át az istálló szögleténél levő létrán engedi éjszákzni s nem ad nekik egyebet, mint a mit a sertés vályunál felszedhetnek, nem kap télen is egy pár tojást. De tény az, hogy a gazdaságokban novembertől májusig a tojás igen ritka. Melleg menhelylyet és kellő táplálékkal ellátott tyukok az össze megkezdett tojást a télen sem hagyják félbe. Ez főképen az etetéstől függ. A tyukok eledele többnyire kukorica szokott lenni, minthogy ez (Amerikában) legolcsóbb és legkényelmesebb, azonban bár sok zsirt ad és az állatokat melegen is tartja, de fehérjében és phosphorsavas sókban igen szegény. A tyukoknak különböző magvakat és zöldséget kell adni télen is és legjobb, ha a magvakat főzött meleg dara alakjában kaphatják naponta. A legtöbb gazdaságban van felesleges tej, mely a tojó tyukoknak szintén igen jól esik. Használható a főtt burgonya és répa is összetörve és kukorica darával keverve. A tyukok különös kedvelői a káposztának és répának fejlődésük bármely fokán és nyersen is minden nap szivesen megeszik, ha kaphatják. Amerikai tyuktenyésztők a káposzta által oly szép eredményt értek el a tojó tyukoknál, hogy sokan tyukjaik számára külön raknak el káposztát. A hentesek és mészárosoknál kapható hushulladékok megbecsülhetlen anyagot szolgáltatnak a tojás képzéshez és a mi fő, majd mindenütt csekély áron megszerezhetők. A tyuk tulajdonképpen nem egyéb, mint egy tojás készítő gép, melyet, ha tőle sok készítményt várunk, bőven el kell látni a szükséges nyers anyaggal. Bő és tojás-képzést előmozdító táplálék mellett a tyukok télen át is elég tojást szolgáltatnak, mikor pedig a tojás ára legnagyobb szokott lenni.

(M. F.)

— Fagyott bor. Sokszor jut a gazda azon helyzetbe, hogy télen nagyobb hidegben is kénytelen bort szállítani, minél fogva jó, ha erről a következőket tudja: Ha valamely bor — 6—7 C. fok hidegnek van kitéve, akkor abban jég képződik anélkül, hogy az egészen megfagyna és pedig mentől szegényebb az szeszben, annál hamarabb és több jég fog benne képződni. A jelzettnél nagyobb hidegben nem fagy így tömeggé a bor; mert a benne lévő szesz a bor víztömegének körülbelül csak egy harmadát engedi megtömörülni, de ez is csak különböző összefüggésű jégkristályokká válik, össze azonban nem áll; mindazáltal még is kinyomja a legjobban bedugaszolt palackból is a dugaszt, vagy a hordóból, az akonát és szállítás alkalmával és ez által tetemes mennyiségű bor veszelődik el. Célszerű ennél fogva, ha télen szállítunk bort, az üvegeket vagy tele nem tölteni, hogy a fagy által táguló tömegnek elegendő helye legyen a terjeszkedésre és ezáltal a dugó is akkorra ki ne nyomassék helyéből. A fagyott bor ízében is jelentékeny változást szenved, mert a borkősavnak és fehérnye tartalma anyagoknak egy része kiválva, leülepedik, a mi érett, palackozott boroknál mindenkor hátrányos; felesleges savval bíró és szesz-

ben szegény boroknál: melyek kivonati anyagokat is nagyobb mennyiségben tartalmaznak, ellenben a fagy javítólag hat.

(B. L.)

— A nemesfűz a part- és töltésvédelem szolgálatában. Már volt alkalmunk említeni, hogy azon fűzfajok, melyek fává nem nőnek és vesszőalakban 3—4 méter magasságot is elérnek és ennél még hosszabb gyökereket eresztenek, a folyók szabályozásánál megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek, ha a part, illetőleg a töltés lába mellett azok hosszában 5—50 sorban egymástól 60 cm. távoiságra dugványoztatnak. Mert a dugványok az e célra felásott talajban néhány hónap alatt megnöve, tömör, de ruganyos sorfalat képeznek, mely a töltéseket a hullámcsapás és jégzajlás pusztító behatása ellen teljesen megvédi; gyökerei pedig a földet kötik meg és így az alámosás és elsodrás ellen biztosítják. Őva intünk azonban fává növe fűzfajoknak és általában fáknak az ártérbe ültetése ellen; mert nemcsak semminemű védelmet nem szolgáltatnak, hanem még jégtorlódást idéznek elő, sőt ezáltal gyökerestől kiszakítatván, a talajt is megrongálják. Szolgálatot vélünk tenni az érdemes gazdaközöségnek és a vízszabályzó társulatoknak, ha értesítjük, hogy ily jó faj — (*salix uralensis*, s. *purpurea* és s. *viminalis*) dugványok a lugosi kir. ügyész fogházának terjedelmes füztelepéről jól csomagolva ezekenként 1 frt 20 kréért nagymennyiségben megszerezhetők. A szállítási költségek a vevő terhére esnek. Az említett fajok a kósárköltők részéről is nagy haszonnal művelhetők. F. g.)

— Értesítés. Az erdélyrészi okszerű méhésztársaság f. január hó 21-én azaz Szombaton d. u. 5 órakor az erdélyi gazd. egyesület irodájában vitakozással összekötött méhészeti estélyt tart a következő tárgyakról: 1. A méh boncz- és élettana. 2. A méhésztársaság élete, és esetleg 3. A mézür kezelése. — Gondoskodtunk arról, hogy ezenestől minden estélyről lapunk rövid tudósítást hozzon.

Székely erdőőrök kiképzésének előmozdítása végett a Székelyföld közelében eső görgényi uradalomban felállítandó erdőőri szakiskola vagy rendkívüli tanfolyam iránt a székely művelődési és közgazdasági egyesület részéről kérelem intéztetvén a földművelési miniszterhez, Kemény Gábor báró miniszter ur azon választ adta, hogy a székely nép fiainak az erdőőri pályára való kiképzésére részéről is alkalmat kíván nyújtani, s e célból gondja leendő arra, hogy akkor, midőn az erdőőri szakoktatás tüzetesebb szervezése, melynek munkálatai most vannak folyamatban, az állami erdők kezelésénél életbe lépendő, ezen oktatás a görgényi m. kir. erdőgondnokságnál is teljesíthessék.

(M. F.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. január 8-ától január 14-éig

Buza gyenge üzlet, forgalom 70,000 metermázsa, ár 11.70 frt.

Rozs lanyha irányu üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 8.60 frt.

Árpa szilárd üzlet, forgalom 6000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7.40 frt, seres árpa 9.10 frt.

Zab szilárd üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár 7 frt 45 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 10,000 metermázsa, ár 7.10 frt.

Gyapju. Január 14. A forgalom a lefolyt héten nem volt jelentékeny, mivel csupán körülbelül 350 mázsa adatott el. Fizetett: közép egyenyretű posztónak való 102—103 frtjával, kártolás számára 80—84, hibás bácsi egyenyretű 62—64, homok egyenyretű 59—60 frtjával.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest jan. 14. | Bécs jan. 14.

Buza	11.50—12.95 frt	11.40—13.30 frt
Rozs	8.40—8.75 frt	9.50—9.90 frt
Árpa, takarmány	7.25—7.50 frt	7.50—8.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	8.00—8.50 frt	9.00—10.00 frt
Árpa, seres	9.00—10.00 frt	9.75—10.75 frt
Zab	7.10—7.80 frt	7.50—8.40 frt
Törökbuza	7.10—7.15 frt	7.10—7.60 frt

Budapesti marhavásár jan. 12-ikén. Összes felhajtás 1174 db. nagy és 497 apró marha. Ebből eladott 33 db. bika, 799 db. ökör, 492 db. vágó tehén, 111 db. fejős tehén, 39 drb. bival, 344 drb. borju, 153 drb. bárány. Árak: bika darabonként 56—134 frt, ökör páronként 195—347 frt, vágó tehén páronként 132—260 frt, fejős tehén darabonként 75—186 frt, bival páronként 180—215 frt, borju darabonként 9—30 frt, bárány páronként 5—7½ frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 50—52½ frt, tehénhús 48—50 frt, borjuhús 70—90 frt, bivalhús 45—47 frt.

Bécsi marhavásár jan. 10-ikén. Összes felhajtás 3013 drb és pedig 1481 drb. magyar, 416 drb. lengyel és 1116 drb. német fajta, melyből 2920 drb. ökör, 47 drb. tehén, 44 drb. bika és 2 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 49—61 frt, lengyel 49—59 frt, német 50—61 frt, tehén 48—54 frt, bika 50—55 frt, bival — frt. Lában darabonként 70—235 frt fizettek.

Kőbányai sertésvásár jan. 14-én. (Az első magyar sertéshizlaló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése.) Külföldi piacokról érkezett lanyhább jelentés és nagy felhajtás miatt az üzleti hangulat kissé lanyhult és a múlt heti árak alig érettek el.

Jegyzett árak: magyar válogatott áru 280—320 klgr. nehéz 57½—58½ kr., jobb minőségű 59 kr., 180—240 klgr. nehéz 57—57½ kr. Öreg 300 klgr. tuli 56—57 kr., vidéki sertés 55—56½ kr. Syrmiai 58 kr. Transitóban: szerbiai 56½—58½ kr., romániai jobb minőségű 59—59½ kr., tüskés 52—55 kr. tiszta klgrkint.

Takarmányárak: tengeri bánáti 7.20 frt, román 7.20 frt, árpa 7.60 frt. Helyi állomány: január hó 5-én maraut: 56,485 drb., hozzá hajtattott: alvidékről kövér 6100 drb., alvidékről sovány 415 drb., Szerbiából 531 drb., Romániából 817 drb., magyar államvasutal 3369 drb., budai vámoknál 148 drb., együtt 11,380 b.dr. összesen 67,865 drb. Elhajtattott: Felvidékre 57 drb., Bécsbe (múlt hét 196 drb.) 2675 drb., Csehországba 421 drb., Bodeubachon át 2847 drb., Ruttkán át 630 drb., Délnémetországba 272 drb., Budapesti fogyasztás 2847 drb., kültelki fogyasztás 90 drb.,

Kőbányai szalonakészítők 120 darab, magyar államvasutttal 156 darab, összesen 9457 darab, marad állomány 58,408 darab. A részvény szállásokban 14,302 darab van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban jan. 7-én maradt 10,428 db., hozzáhajtattott: szerbiai 531 drb., romániai 817 db., együtt 1348 db., összesen 11776 drb., elhajtattott 1621 drb., marad állomány 10,155 drb. és pedig 3627 drb. szerbiai és 6525 drb. romániai. Az egészségi vizsgálatnál január 1-től—maig 117 drb. a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Disznózsir: kész áru hordóval együtt 73 $\frac{1}{2}$ —74 forint, Január—Február havi kötésben hordó nélkül 71—71 $\frac{1}{2}$ frt.

Szalonna: vidéki szalonna 60—61 frt, városi áru 65—65 $\frac{1}{2}$ frt, füstölt szalonna 73—74 frt.

Bécsi sertésvásár jan. 10-ikén. Összes felhajtás 3661 drb. és pedig 1045 drb. nehéz, 1039 drb. közepnehéz és 1577 drb. süldő; melyből 1738 drb. magyar, 1578 drb. orosz-

lengyel, 250 drb. szerb és 96 drb. oláh fajta. Árak 100 kilónként: nehéz 52—54 frt, közepnehéz 48—51 frt, süldő 34—44 frt; szalonna és zsir 70—73 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

NOVÁK és JAHN

gazdasági gépgyára Prága és Budapest, gazdasági iparüzletek különlegessége és műszaki irodája, főleg szesz — ser — és keményítő-gyárak építése, berendezése és átalakításra; (1.) képviselő: (2—3.)

J. J. Benes mérnök, Kolozsvárt kül-magyarutca 54 szám.

Kitűnő acél-pléh gőzkatlanok okszerű szerkezettel.

Mindennemű gőzgépek és szivattyuk.

Szabadalmazott forralók, czefrekészülékek hűtővel.

Pároló készülékek fa, vas és rézből.

Combinált szab. maláta-zuzók, pléhmunkák, felszerelések és minden idetartozó gépet és készüléket gyorsan, olcsón és szolidan jótállás mellett szállítanak.

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	logy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	jan. 3	800	650	600	—	290	500	210	60	320	36
Bressó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Onk-Szereda	jan. 11	825	—	575	450	300	550	210	70	250	32
Décs*	jan. 10	1190	950	880	430	350	640	500	350	500	36
Déva*	jan. 7	1200	930	820	—	500	740	305	160	230	40
Erzsebtváros	jan. 14	750	650	550	—	160	450	300	160	300	44
Fogaras	jan. 5	1010	—	610	—	275	610	225	90	270	42
K. Fehérvár	jan. 7	1060	975	700	—	840	595	250	150	240	46
Sz. Sz. Miklós	jan. 7	1100	—	625	600	300	600	280	60	160	32
Kolozsvár	jan. 12	810	—	525	—	300	500	250	240	350	46
H. Váradhely	jan. 12	1040	750	795	615	300	595	325	190	450	40
Nagy-Enyed	jan. 12	885	720	600	—	175	425	340	200	288	40
K. Szobon	jan. 10	1040	960	770	—	660	680	170	100	275	48
Bogosvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz. György	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz. Régen	jan. 12	750	575	505	—	285	475	200	100	310	36
Sz. udvarhely	jan. 10	750	600	500	—	250	500	240	40	240	32

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 kr-ával számíthatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelő minden külön díj nélkül tesztelés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kivánt tér megnevezése	szori hirdetésnél										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
	fizetendő forint										
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/12 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/10 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/8 v. nyolcad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyed rész engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.